

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posebne številke po 6 stotink (6 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (8 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasiilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslans, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovski dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Vabilo

na

manifestacijski shod

kateriga priredi

polit. društvo „Edinost“

☞ dne 14. septembra t. l. ☞

☞ ob 4. uri popoldne ☞

na vrtni družbe sv. C. in M. pri sv. Jakobu

(ulica Giuliani št. 28.)

Tržaški Slovenci!

Udeležite se v obilnem številu gori omenjenega shoda, kateri bodi sijajna in dostojna manifestacija tržaških Slovencev, zahtevajočih da se jim po 18-letnem zatezanju ustanove v mestu tržaškem slovenske ljudske šole ter tako omogoči izobrazba v materinem jeziku. Kdor se ne zaveda važnosti te zahteve in potrebe izobrazbe otroc v materinem jeziku in kdor se boji za to zahtevo nastopiti javno in se vsemi dopuščenimi sredstvi, ne zasluži častnega imena Slovenca. Prihitite torej vsi, katerim bije v prsih pošteno slovensko srce in ki gojite ljubezen do našega milega naroda, na ta pomembni shod, ki naj dokaže, da tržaški Slovenci zahtevamo odločno pravice, zajemčene nam po državnih zakonih in katere v obilni meri uživajo naši someščani drugih narodnosti.

Odbor pol. društva „Edinost“.

Glasovi o dogodkih v Trstu.

(Dalje.)

Kdo bi morda utegnil opaziti, da ne bi imelo pomena, ako bi tudi javno mnenje imelo svoje kandidate na razna važna mesta javne uprave. »Hrvatska« je drugega nazora. Ali tu je jeden predpogoj, ako se hoče, da se vlada ozira na zahteve javnega mnenja. Da: v to treba celo dva predpogoja. Prvi je: soglasje med vsem novinstvom; drugi pa: soglasje med novinstvom in klubom na Dunaju.

Tu se dotikamo rane — tako opazna »Hrvatska« —, katere se je spretno dotaknila tudi tržaška »Edinost«. Rekli smo: s klubom. No, kje je ta klub? Na žalost: ni ga! Da so, celo trije klubi, ali enega kluba ni! To je pogrška. V tem leži korenika tolikemu zlu, toliki nevolji, toliki krivici. V nas ni enega kluba, ni enotne akcije, ni ene in iste organizacije, ni soglasja in ni enega namena! Dotlej pa je vladar rešena vse dolžnosti, ozirati se na željo naroda! Kje je predstavilstvo tega naroda? Kdo govori v imenu naroda? Kdo je faktor, s katerim naj bi ona računala? Italijani so razdeljeni na tolike predele ali na Dunaju so jeden klub. Oni v Trentinu se živo zanimljejo za one v Trstu; oni iz Trsta se živo zanimljejo za one druge v Trentinu. — In tako imponirajo vladi! Vlada jemlje njihove želje v obzir, računa z njimi in se pogaja z njimi. Zakaj ne bi tudi hrvatski in slovenski poslanci kakor ena celota govorili vladi?! Vlada bi se tako naučila uvaževati željo hrvatskega in slovenskega javnega mnenja. Tržaški Slovenci nimajo na Dunaju ni enega zastopnika, dočim jih imajo tržaški Italijani petorico. Na ta način dobiva vlada pojmi, kakor da Hrvatje in Slovenci Istre in Trsta imajo jednega jedinega zastopnika. Ta pojmi, to krivo misel bi trebalo izbiti jej iz glave, a to bi se zgodilo, ako bi si ves klub, brez raz-

razlike, osvojil istrsko in tržaško vprašanje. Vprašanje tržaškega škofa ni samo vprašanje tistih okrajev, ki so v tej škofiji, ampak vseh hrvatskih in slovenskih poslancev. Istotako ni vprašanje tržaškega namestnika samo vprašanje Trsta, Istre in Gorice, ampak vprašanje vsega je dinstvenega kluba.

Vsaki slovenski zastopnik, naj je došel iz katerega koli kraja, zavzemati bi se moral kakor za svojo stvar za rešenje jezikovnega vprašanja v Dalmaciji; istotako bi se moral vsaki hrvatski poslanec iz Dalmacije zavzemati kakor za svojo stvar, da se južnemu Štajerju dade slovenska uprava, istotako kakor južni Tirol zahteva za sebe avtonomijo! Treba li še le govoriti, da je tako jedinstvo nujno potrebno osobito danes v oči gled nagodbenim pogajanjem med Avstrijo in Ogerako? Treba li govoriti, da bi izlasti ob takih prilikah mogel biti klub pozvan, da vladi dikтира svoje pogoje?! Še predno je posl. Ploj izrekel misel in jo patijotiški obrazložil, da bi hrvatski in slovenski poslanci morali izkorističati to priloznost, da od dra. Körberja zahtevajo rešitev, jezikovnega vprašanja, smo tudi mi — tako povdarja »Hrvatska« — povdarjali ta nazor in ga razvili. Vsaokokrat, ko se se Čehi spuščali v dogovore z vlado, smo mi označali kakor veliko pogreško, da se oni pogajajo osamljeno, da dogovori ne objemajo vsega kompleksa jezikovnega vprašanja: toliko v Češki, kolikor na jugu. No, ako Čehi ne umevajo slovenske solidarnosti, kakor bi jo, po našem mnenju, umevati morali, so pa Hrvatje in Slovenci tem nujneje dolžni, pokazati se ne le solidarne, ampak jedinstvene. Med njimi ne sme biti govora samo o solidarnosti, o zvezi, o vzajemnosti: med njimi mora biti govor o jedinstvu, o jedini kompaktni celoti.

Predaleč bi zašli, ako bi hoteli govoriti o razlogih, ki stoje na potu temu jedinstvu in tej celoti. Tužne razmere v Sloveni so znane vsakomur, ali najhuje je, da ni možno reči, da bo skoro konec tem razmeram. V njih ni jedinstvene nar. celotne akcije. Zdi se, kakor da jih drugi interesi in druga vprašanja sem in tja bolj zanimajo in spravljajo v skrbi, nego pa narodna. To je tem žalostnejše, v kolikor so na tem razsulo smi krivi. Tudi tretji faktor je, ki užiiva, kateremu prihaja — na korist od tega, da se Slovenci koljejo med seboj in ki zna metati kamen sporov med nje! Ali Slovenci so krivi, da se dajejo loviti na limanice.

(Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 11. septembra 1902.

O položaju. Znamenja kažejo, da se bližajo hudi in težki časi za diplomacijo g. Körberja, tistega balanciranca na tenki ostrini med sočustvovanjem z Nemci in strahom pred Čehi — tiste politike, ki bi hotela tolažiti Čeha, a ob enem vendar ugajati vsaki kaprici Nemcev.

Ta taktika gospoda Körberja pa je vendar malec prepozorna, da bi je ne sprevidel političsko tako izsolan narod, kakor je češki. Zato pa med tem narodom narašča bolj in bolj ozlovoljenje proti vladi Körberjevi in tudi proti češkim poslancem in vedno glasnejši so glasovi, ki zahtevajo odločno taktiko. Pa tudi, kolikor je dosedaj prišlo vsaj nekaterih čeških politikov do besede, so vsi, izvzemši posl. Začeka — ki je bolj akcentuiral potrebo taktike previdnosti —, klicali gospoda Körberja aut-aut: ali daj nam notranji jezik za češke kraje, ali ne bo nagodbe z Ogrsko. Posebno energično je to povedal te dni posl. dr. Edvard Gregr, ki je

zaklical: Sedaj, ob nagodbi z Ogrsko, imamo moč v rokah, da zadamo smrti udarec vladi in morda tudi centralističnemu sistemu. In jeden zborovalec je namignil na možnost, da bodo češki poslanci prisiljeni položiti mandate, ako ne bodo obstruirali nagodbe.

To so jako resni glasovi. Misimo ravno te dni izrekli neugodno sodbo o taktiki Čehov, ki so načelno mnogo popustili s tem, da se hočejo zadovoljiti z notranjim češkim jezikom samo za češke kraje. Tem usodnejše je, da so celo možje, ki so bili šteti med zmerne Nemce, jeli odklanjati tudi to načelno skrženo zahtevo Čehov. Tako je storil te dni tudi vođa liberalnih Nemcev na Češkem, dr. Eppinger. Česa nam je še le pričakovati od radikalec?! A na drugi strani je tem gotoveje, da bo vihar nevolje razsajal po Češkem, ako češki poslanci ne vspejo tudi s to omejeno zahtevo. Strah pred to nevoljo bo gotovo deloval na češke poslance. Zato pravimo, da se bližajo težki časi za politiko vlade, ki je hotela tolažiti Čeha in zadovoljevat i Nemce v — vsem!

Državni zbor ne bo sklican — kakor se je zadnje čase trdilo vseprek — že začetkom oktobra. »Reichswehr« trdi, da tudi vse vesti o konkretnih predlogih, ki jih vlada hoče staviti Nemcem in Čehom, so — že ne družega — vsaj prezgodnje. Pred vsem da hoče vlada priti na čisto glede nagodbe z Ogrsko in potem še le pride razprava o podlagi za češko nemško spravo.

Avstrijski državni proračun. Z Dunaja poročajo, da je državni proračun za prihodnje leto že sestavljen. Isti bo predložen državnemu zboru takoj začetkom zasedanja. Letos da je sestavljanje proračuna moralo premagati mnoge ovire, ker so posamični ministri izdatno zvišali svoje zahteve, tako, da bi bil proračun, ako bi se bilo vsprejelo vse te zahteve, izkazal 60 milijonov primanjkljaja. Z energičnim črtanjem raznih zahtev pa da se je ministerstvu vendar posrečilo izkazati v proračunu mal prebitek.

Razpuščenje deželni zborov. V večerajšnjem državnem zakoniku je objavljen cesarski patent, s katerim se razpuščajo deželni zbori Spodnje in Zgornje Avstrije, Solno-graške, Štajarske, Koroske, Moravske, Šlezije in Predarlške. Nove volitve se bodo vršile brzkone tekom meseca oktobra t. l. Za nas bodo najbolj zanimive volitve na Štajerskem, ker je v slovenskem delu te dežele jako močna radikalna struja, ki bo zahtevala od izvoljenih poslancev, da — ako isti sploh pojdejo v deželni zbor — tamkaj brezobzirno nastopijo proti nemški večini in da se bodo morali v razpravah večinoma posluževati slovenskega jezika. Nemško nasilje poraja slovensko odločnost v pouk tudi g. Körberju, da ni vselej zdravo podpirati vedno le nemško objestnost.

Jako hud boj pa se pripravlja tudi na Spodnjem Avstrijskem, kjer menda vse stranke združeno nastopijo proti krščanski socijalistom. Liberalni listi se že sedaj vedejo jako zmagozvestno in prorokujejo razsulo Luegerjeve moči, a zgodovina nas uči, da so se židovsko liberalna prorokovanja že mnogokrat izjalovila, a posebno še, kar se dostaje porušnja krščanske socijalne premoči na Dunaju. Mi se, kakor znano, ne navdušujemo za dra. Luegerja stranko, kakoršaja je. Mi smo uverjeni celo, da nje moč ne izvira iz nje lastne dobrote, ampak jedino le iz ničvrednosti nje glavnega nasprotnika, židovskega liberalizma. Nemški liberalizem je prišel ob kredit in krščanskim socijalistom na Dunaju se za sedaj ni bati posebno hudega.

Burski poveljniki pri Chamberlainu. — Včeraj se je v Londonu objavilo oficijelno poročilo o konferenci med angležkim ministrom za kolonije Chamberlainom in

burskimi načelniki. Burski generali so zahtevali, da se proglasi popolna amnestija za vse one angleške državljane, ki so se na strani Burov bojevali proti Angležem. Dalje so zahtevali, da se pomiloste vsi oni, ki so kaj zakrivila tekom vojne. Burski načelniki so skušali doseči, da bi Anglija vsako leto plačevala gotov znesek za podporo udovam in otrokom v vojni padlih Burov, kakor tudi družinam invalidov.

Nadalje so zahtevali jednakopravnost nizozemskega jezika z angležkim v šolah in na sodnijah; jednake pravice za Angleže in Bure, kakor tudi, da se ujetniki nemudoma privedejo nazaj na njih posestva. Zahtevali so vspostavljenje v službe ali izplačanje primerne odškodnine bivšim uradnikom burskih republik; odškodnino za vse zgube tekom vojne; povrnitev konfisciranih posestev; izvršitev zakonskih obvez bivših vlad in še nekaj drugih, manj važnih stvari.

Chamberlain je na vse te zahteve odgovoril, da jih je preveč in da so prevelike. On da se ne more obširno baviti z vsemi temi stvarmi in da mu je naloga hitro rešiti vsa stvar ter ne dotikati se že rešenih točk.

Botha je povdarjal, da so se mirovne točke predložile Burom s pogojem, da jih morajo ali vse vsprejeti ali pa vse odkloniti. Ker so Buri želeli, da se konča prelivanje krvi, sklenili so vsprejeti vse pogoje in to tembolj, ker sta jim Milner in Kitchener obljubila, da se bosta na angleški vladi zavzemala za ublaženje tirovnih pogojev.

Chamberlain je odgovoril na to, da v tozadevnih aktih ni omenjenega nič takega. V nadaljevanju pogovora se je Chamberlain vedno izogibal kake direktne obljube in je vse obljube, katere je storil, tako lepo zaklavzuliral, da jih angleška vlada lahko izvrši ali ne, kakor ji bo ravno prav. Dokler so imeli Buri še orožje v rokah, obljubovali so jim Angleži vse možno; sedaj pa jim ne prihaja niti na kraj pameti, da bi te obljube tudi izpolnili...

Taki so ti angleški brezčutni in grabeljivi — kramarji!

Burski poveljniki so se povrnili v Haag!

Tržaške vesti.

»Triester Zeitung« piše o pokojnem Nabergoju: Z Nabergoju je izginila iz življenja ena najmarkantnejših prikazni tržaške okolice, mož, ki je bil za celo človeško življenje pripoznan voditelj Slovencev naše kronovine in čegar ime je zvenelo v narodnem boju kakor bojni klic. Porojen kakor sin nepremožnih starišev dne 15. maja 1839. na Proseku, mogel je Nabergoj obiskovati le vaško šolo in je moral kakor avtodidakt skrbeti za svojo izobrazbo. Ko je po smrti očeta prevzel malo premoženje, povešal je isto kmalu po napornem delovanju ter je zboljšal svoje prihodke tudi z dobavljanjem materiala za razne zgradbe, izlasti pa za gradnjo grada Miramar, o kateri priliki je obrnil na-se pozornost nadevojvode Maksimilijana, ki mu je o raznih prilikah skazoval posebno zaupanje.

Čim je dosegel zakonito starost, je bil leta 1865. izvoljen v deželni zbor tržaški in v mestni svest. Tej korporaciji je pripadal potem nepretrgoma do pred petimi leti. Prononsirano stališče, ki je je zavzemal v mestnem svetu, in opetovani, sem in tja hudi konflikti, v katere je zahajal z večino, so še v svežem spominu. Od leta 1873. do 1897. je bil Nabergoj poslanec četrtega tržaškega volilnega razreda v državnem zboru. V tem letu se je umaknil iz javnega življenja in le

redko je prišel o njem kak glas v mesto. Naj že kakor koli sodimo o strankarskem možu Nabergoju, to jedno pa moramo hvalliti na njem, da je, previden za nenavadnimi zmožnostmi in bistrih praktičnih razumom, vsakdar nepremično stal za tiste interese, katerih izvojevanje si je postavil kakor življenja cilj. Ozebno je bil Nabergoj ljubezniv človek, o tem istotako previden in spreten poljedelec kakor skrben hišni oče.

Ivan Nabergoj za narodno šolo v okolici. Ustanovni shod političnega društva »Edinost« vršil se je dne 12. novembra 1874. pri sv. Ivanu na Vrdeli pod predsedništvom pokojnega Štefana Nadišaka.

Na IV. občnem zboru 9. maja 1875 pa je govoril g. Ivan Nabergoj o drugi točki: »Prošnja do mestnega svetovalstva za pomnoženje razredov narodnih šol v okolici.« Govornik je menil:

»Komu od vas ni znano, da vsi narodi povpešujejo šolstvo ter hrepene po njem. — Ako se hoče narod povpeti do boljšega stanja, treba je, da ima dobre narodne šole, kar tudi mi okoličani želimo. Žalibog, da so šole po naši okolici v takem stanju, kakor smo jih imeli pred 50 leti. Le nekatere vasi so dobile šole, ki jih prej niso imele. Povsod je toliko otrok, da ne more učitelj zadoščati svojih težkih nalogi, ker jih je preveč na enega samega. Večidel prihaja po okolici od 100 do 300 otrok na eno šolo. Mi se ne moremo zadovoljiti z enim učiteljem in z enim razredom; potrebno je pomnoženje razredov. — Okolice odrajuje ravno tako šolske takse, kakor mesto, a vendar nima potrebnih šol. Ogromno število novcev se potroša za šole v mestu, a za okoličanske, gospoda moja, moram reči, se ne skrbi prav nič. — To ni pravično. Mi ne zahtevamo v okolici gimnazijev, vendar pa zahtevamo glavne šole na primernem kraju, kamor bodo okoličanski otroci zahajali, bistrili si um v materinem jeziku.

Ni treba, da bodo vsi glavarji in načelniki, vendar treba, da se naša mladina kaj nauči, da bodo odrašeni znali, kaj jim pristojta ter bodo poznavali svoje interese in znali narod braniti.

V tem obziru mislim, da naj politično društvo »Edinost« s prošajo in resolucijo zahteva od magistrata pomnoženje šol v okolici, ali le v narodnem jeziku, ker le tako pripravi narod na boljše prihodnosti; kakor terjata že narava in pravica! Torej predlagam, naj bi se pol. društvo »Edinost« obrnilo do slavnega mestnega svetovalstva, da bi se v primernih krajih okolice ustanovile tri glavne šole s slovenskim učnim jezikom.

Govornik je nadaljeval pozneje: »Vsem bo znano, da Trst in okolica sta ena sama neločljiva občina in kakor taka si okolica prisvajata tukaj svoje občinske pravice.

Mesto in okolica sta legalno zastopana v zborih, tedaj imata pravico v svojem področju sklepati in ustvarjati šole.

Jaz sem pred leti govoril v mestnem in deželnem zboru, naj se napravi za okoličijo poseben šolski odsek. Vlada je podpirala moj predlog, ali mestni zbor ga je zavrgel. O tistega časa nista ne vlada in ne deželni zbor nič storila našemu šolstvu v prid. Ostalo je vse pri starem. Zato postopajo tako in preganjajo učitelje. Volile in zastopniki v tem slučaju ne morejo storiti ničesa. Tukaj bi bilo edino, ako bi vlada storila svoj korak, ker se nam krivica godi. Mogoče, da se reši stvar prej, nego mi mislimo, morda pa bo treba še dolgo čakati.

Obletnica smrti cesarice Elizabete. V tukajšnji baziliki Sv. Justa darovala se je večeraj slovesna maša zadušnica v spomin obletnice smrti cesarice Elizabete. Mašo je daroval škof mr. dr. Nagl ob veliki asistenci. Udeležili pa so se maše: dvorni svetnik Schwarz z namestništvom premijem, poveljnik vojne mornarice, admiral baron Spaun, kontreadmiral pl. Kneissler z mnogimi drugimi častniki vojske in mornarice. Nadalje župana dr. Sandrinelli in dvorni svetniki Busich, Borowiczka, Felicetti, dr. Schuster in Urbaneich in več drugih odličnjakov.

Velik praznik. Pišejo nam: Prihodajo nedeljo dne 14. t. m. je in mora biti za vse Slovane tržaške občine nenavadno velik praznik. Ta dan nastopimo prvičkrat v impozantnem številu za srečno rešitev življenjskega vprašanja našega, v dosego slovenskih šol v Trstu. Zato moramo nastopiti v si brez razlike stanu in mišljenja! P r i h o d -

njo nedeljo naj počivajo vse druge zabave in vsa druga, pa bilo tudi gospodarska opravila, ki niso skrajno potrebna.

Za ta dan pričakujemo od slehernega tržaškega Slovana, da stori svojo dolžnost s tem, da pride ob 4. uri popoldne na shod za naše in naših otrok pravice!

Pokažimo, da znamo ceniti važnost šole in da smo vsi, vai ogorčeni na dosedanem postopanju naše o. kr. vlade in magistrata!

Spodnje okoličanom na srce. — V spodnji okolici imamo tri ljudske šole se slovenskimi in italijanskimi oddelki.

Že iz prešlih let nam je znano, kakih mahinacij se poslužujejo šolski vodje na istih šolah ob času vpisovanja otrok v šolo, ker bi hoteli slovenske razrede izprazniti in napolniti italijanske z našo deco.

Stariši! Sedaj je vpisovanje zopet tu! Vi, katerim že davno tli v areu iskra požene ljubezni do našega milega naroda in blago zvenečega jezika, gotovo izvršite tudi letos svojo očetovsko dolžnost. A tudi vi, kar vas tava še v temi, odprite vendar enkrat svoje oči in popravite, kar ste do sedaj, morda nevedoma, ali pa vedoma, grešili in s tem hudo škodovali svojemu milemu narodu!

Vsi brez razlike stanu vpišite svojo deco v slovenski oddelk, kjer si bo ista z veseljem in lahkočo v materinem jeziku nabirala prepotrebni naukov. Zapomnite si, da le od dobrega pouka v materinem jeziku je zavisen bodoči značaj človekov.

Ne ozirajte se na one sladke in priljubljene, ali celo resne in jezne besede, ali poglede omenjenih šolskih voditeljev — ki za tako neznačajno početje uživajo od one kamore (razen časti in slave) baje tudi po 400 K letne remuneracije, — ampak s kratko in odločno besedo zahtevajte, da se brz in brez ovinkov ustreže Vaši srčni želji.

Tudi vam, boritelji za našo slovensko pošteno stvar po spodnji okolici kličemo ob tej priliki: Ne držite rok križem tudi, ko se bode vpisovalo, ampak idite na delo ter prepričajte in učite one nezavedne ali celo svojeglavne zapeljance, da vendar enkrat zacelijo rano, ki so jo vsekali našemu narodu z odtujevanjem in vpisovanjem svoje lastne slovenske krvi v italijanske oddelke. Na delo torej!

»Trieste« piše o pok. Nabergoju v obliki, ki je za nijanso dostojnejša nego ona v »Piccolo«. Ali le v obliki. V stvari sami pa »Trieste« lahko da »Piccolo« roko. Saj tudi rečeno »patrijotično« glasilo pnavlja grdo laž, da je bil Nabergoj neizprosen sovražnik italijanske narodnosti.

»Piccolo« in »Trieste« sta se torej v lepem soglasju srečala v ozki ulici: laži in klevete na škodo mrtvih. Laž pa je laž. Tu ni razlike: naj je že irredentarska, ali pa avstrijsko »patrijotična«! — Sram ju bilo obeh!

Hijena na svežem grobu. Zabeleživši v sinočnjem izdanju svojem smrt Ivana Nabergoja, se je »Piccolo« še delal kakor da ima še nekaj človeškega v sebi, to je: spoštovanja pred veličastjo smrti! Češ, da mu to spoštovanje zadržuje na ustnicah ojestro sodbo, ki da jo je Nabergoj zaslužil v življenju...

No, to človeško čutstvomovanje, ta čut pijetete do mrtvih, je trajal le kratko, od večera do jutra, kajti danes se nam že zopet kaže »Piccolo« v svoji, gaus vzbujajoči nagoti, danes že meče od sebe še tisto malo človeškega, kar je sinoči — hlinil, danes ne kaže ni najmanjšega spoštovanja niti pred mrtvaškim odrom. Danes meče to glasilo — kulture na oder, na katerem leže zemski ostanki pokojnika, smrad svoje lastne pokvarjenosti, meče kamenje na grob onega, ki ni storil družega, nego da se je odprto, kakor se spodobi možu, boril za to, kar je čutil v duši, za to, kar je ljubil se svojim srcem...

A »Piccolo« se ne kaže samo poživljenega s tem, da ne kaže spoštovanja pred veličastjo smrti, ampak se tudi ob odprtem grobu pretepa z resnico in skruni ta grob z direktno neresnico, z lažjo.

Nabergoj da je bil tisti, ki je skalil tiščoljetno »dobro razmerje« med mestom in okolico, on jedini da je bil kriv na vseh bojih... Jeden največjih grehov njegovega parlamentarnega delovanja pa je bil, ko je interpeliral radi še danes ne pojasnjene dogodka zunaj na morju, čegar žrtev so bili 4 domači križki ribiči...!

(»Piccolo« trdi, da akti dokazujejo, da se je takrat zgodila le nesreča. To je direktna, drzna laž!)

Ali to naj bi še bilo. Neodpustno pa je, kakor »Piccolo« nadalje sramoti Nabergoja. Tu vam pogreva stvari, ki so se navajale in — lagale v opravičenje uničenja izvolitve Nabergojeve v mestni svet, stvari, ki so se pred sodiščem izkazale kakor zlobno izmišljene od ljudij, glede katerih se je tudi pred sodiščem pokazalo, kako pravično in resnično je pokojni Nabergoj sodilo njih!

Nabergoj torej — zaključuje »Piccolo« — ni bil nasprotnik, katerega bi se moglo spoštovati, ker je sovražil Italijane in neprestano žalil meščane. To je najdrznejša laž. Pokojni Nabergoj ni nikoli sovražil Italijanov in njihovega jezika. Oa je rad in izborno govoril italijanski jezik, neštivilo poštenih Italijanov so mu bili intimni prijatelji in veliko število je njih, ki so mu dolžni hvaležnost, ker jim je koristil v svoji lastnosti kakor poslanec.

Pokojni Nabergoj se je boril proti gospodovalni stranki, ker je to zahtevala skrb za interes onih, katerih vodstvo in zastopstvo mu je bilo poverjeno. Ta boj mu je bil v sveto dolžnost in radi tega boja mu je ovekovečen in posvečen spomin med nami... Ta spomin ostane in v tem spominu bo živel Nabergoj še nadalje ukljub vsem hijenam, ki razkopujejo še sveži grob...!

»Slučaj g. Muhe, ki je nagovoril cesarja po nemški, je dal gospodi pri »Edinosti« in pri »Gorici« povod, da so udarili po njem, oziroma tudi po narodno-napredni stranki. Gospodje pri »Edinosti« so gotovo vedeli, da g. Muha kakor tudi g. dr. Kurelič sta nagovorila cesarja po nemški. G. K. je spregovoril hrvatski le toliko, da je varoval načelo. To je prav! Pri cesarju ne bomo radi načela govorili vse tako, da ne bo razumel. Svoj narod častimo lahko drugače z večjim vspehom! Ali udarili so samo po g. Muhi. (Da je na koncu pozabil na namenjeni pozdrav, bi bilo najbolje, ako bi se molčalo! Ako bi bil v Divači jeden dr. Kurelič, bi seveda bolje opravil, kar je docela naravno!)

Kar se tiče nagovarjanja za nemški nagovor, se je vsa reč silno pretiravala. Vprašan je bil le en župan, ali hoče nagovoriti cesarja tudi nemški, ali je odklonil, češ, da ne zmore te naloge. Govoril je gospod Muha, čim sam na sebi smo obsodili tudi mi, kakor pritiče, ali naši »prijatelji« si niso mogli drugače nego da so brečili g. Muho, ker ne priseza na »programe« klerikalcev in njihovih, včasih pretihih včasih preglasnih zaveznikov.

Tako piše »Soča«; odgovor pride. **Ilustracija medsebojnega boja na jugu prinaša češki humoristični list »Šipyc«.** Pred hišo, ki predstavlja jugoslovansko zemljo, se dva petelina bojujeta na življenje in smrt. Preko plota pa reži pes »buldok«, to so naši narodni sovražniki! Na drugi strani pa stoji žalostna Slavija, vijoča roke v največji tugi, kateri se sree trga, gledajoči smrtonosni boj svojih lastnih sinov, oziroma bratov!

Ta slika govori cele članke vsakomur, ki ima dovolj rodoljubnega — srca, da čuje...!

Malo več obzirnosti. Pišejo nam: Oai podjetniki, ki so prevzeli podiranje starih hišic v ulicah Torrente in Cordaiuoli, bi morali imeti malo več obzirnosti do mnogoštevilnih pasantov, ki so primorani hoditi tam mimo in ki morajo požirati cele oblake smrdljivega prahu.

Zraven tega so isti podjetniki dali na več mestih zapreti ulico Cordaiuoli, ne da bi prej na kak način obvestili meščanstvo o tem.

Ljudje in posebno še vozniki proklinjajo »vrlo« mestno upravo, češ, da ista ne skrbi v takih slučajih za koristi in potrebe meščanov. Ne bi li mogli nekoliko zmočiti oni del zidovja, ki je namenjeno za podiranje?

Glas iz občinstva. Krasno je bilo na vrtu zavoda sv. Nikolaja minolo nedeljo. Ali mal nedostatek je bil in vendar — velik. Opozoriti moramo nanj s prošajo, da bi se mu izogibali za bodočnost. Natakajji so bili Italijani, Nemci in — Madjar!

Gospoša — to napravlja mučen utis!

Mednarodno razstavo ribištva na Dunaju so otvorili v soboto ob 11. uri pred poludne v navzočnosti Njegove cesarske visokosti, nadvojvode Frana Ferdinanda. ki je

pokrovitelj tej razstavi. Z Dunaja smo prejeli: Razstava je razdeljena na šest oddelkov. Najpoglavitejši so: morsko ribarstvo in umetno gojenje rib v morju; ribištvo in umetno gojenje rib v sladkih vodah; pripravljanje rib za prirejanje industrijalnih produktov.

V pomorskem oddelku je najbogateja Nemčija; precej zanjo je Norvežka, potem Ruska in potem še le naša Avstrija!

Iz naših krajev so najbolje zastopani Dalmatinci, dočim je iz Trsta le eden razstavil svoje produkte. Škoda le, da so na večini dalmatinskih produktov le nemški ali laški napisi. Obiskovanje razstave je jako povoljno. V nedeljo in ponedeljek si je ogledalo razstavo kakih 30.000 oseb. V razstavi so vsak dan koncerti, predavanja o prirejanju in zauživanju rib ter o dobroti istih za človeško zdravje. Sploh je razstava vredna, da jo obišče, kdor se le količkaj zanima za ribištvo in njega razvitek!

Tržaški socialisti proti listu »Sole«.

Zadnje čase se je Camberjev list »Sole« posebno spraval na tržaške socialistične voditelje, od katerih zahteva dan za dnem, naj položijo račune o denarnih svotah, katere so prejeli ob raznih prilikah in katere prejemale tudi kakor redne prinose svojih somišljenikov. Mesto pa da bi socialistični listi priobčenjem računov zamašili usta listu »Sole«, pa skušajo na vse načine, kako bi zatrli ta list, ki jim ne dovoljuje v miru spat. Sedaj se jim dozdeva najpripravnější čas za to, ker je Camber v zaporu in so mu tako vezane roke. Da bi paralizirali delovanje urednikov tega lista, poskušali so že vse in se slednjič zatekli, do zadnjega sredstva: do pesti! Žuganji in dejanskimi napadi hočejo prestrašiti člene »Sole« jevega uredništva. Te dni so tudi res poskusili dejanski napad na uredništvo, a ta se jim ni ponesrečil, ker so jim iz uredništva odgovorili z — revolverji. Dotične napadalec je redarstvo zaprlo. Ker se jim ta prvi poskus ni posrečil, nameravali so sinoči uprizoriti veliko demonstracijo pred uredništvom večkrat imenovanega lista, a redarstvo je pravočasno izvedelo o tej nakani in je sinoči zasedlo vse ulice okolo uredništva.

Redarstvo je večeraj aretiralo znanega socialističnega agitatorja Paneeka ter socialista Zolliana in Chiercojsija, kateri da so na sumu, da so pripravljali demonstracijo, ki se je imela sinoči vršiti pred uredništvom »Sole«, ki je pa vled redarstvenih odredb ponesrečila.

Napad na uredništvo »Sole«-a o katerem smo zgoraj govorili, bil je specijelno naperjen proti glavnemu uredniku tega lista, Viktorju Cuttinu, in kakor se govori, bila bi se huda godila Cuttinu, da ni na njegovo upitje priteklo z revolverjem na pomoč metér lista, Ivan De Col.

Redarstvo je kmalu po tem atentatu zaprlo napadalec Dobrilo in Petronia; večeraj popoldne pa tudi De-Cola (ker je streljal z revolverjem), urednika lista »Sole«, Artura Pavcnija in reporterja tega lista, Josipa Pečile.

Danes zjutraj pa smo dobili sporočilo, da se ta afera še dalje razvija. Nakladalec v svobodni luki — kakih 200 njih — stopili so v štrajk, zahtevajoči, da se radi teh dogodkov zaprti socialistični voditelji in agitatorji izpuste iz zapore.

Govori se nadalje, da namerujejo socialistični voditelji provzročiti generalni štrajk v namen, da se zatre list »Sole« in da se Camber izžene iz našega mesta.

Res, čudno je, kakor se v socialističnih glavah razvija pojem — svobode! Kako bo še le, ko dobimo po socialističnih načelih urejeno državo!

Openska električna železnica. Večeraj zjutraj se je otvoril javni promet na novi električni železnici Trst-Opčine.

Vodstvo otroškega vrtea v Rocolu nam piše: V ponedeljek, dne 15. t. m., prične se vpisovanje otrok v otroškem vrteu v Rocolu.

Rocolčanje! Vrtec je bil ustanovljen v korist in v uporabo Vašim otrokom. Ne zamudite torej ugodne prilike in vpišite vsi svoje otroke v naš vrtec! S tem se skazate hvaležne ustanoviteljem vrtea in koristite ob enem svojim otrokom in — sebi! Storit, da bo število otrok vrtea tli častno, kakor je bilo v minolem letu.

Vodstvo otroškega vrtea v Rocolu.

Vpisovanje otrok v otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metodija v Rojanu bo nedeljo od 10. do 11. in pol ure predpoludne v prostorih otroškega vrtea v Rojanu. Otroci,

apremljani po stariših, imajo prinesli seboj, a) kratni list, b) spričevalo kozic in c) spričevalo o zdravju na očeh.

Slovenska dekliska šola družbe sv. Cirila in Metodija pri Sv. Jakobu javlja, da bo vpisovanje in vsprejemanje otrok v družbo šolo v soboto in ponedeljek, dne 13. in 15. septembra od 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 5. ure popoldne.

Stariši otrok, ali njih namestniki, naj pripeljejo sami otroke na vpisovanje. Za vstop v prvi razred se zahteva: 1. krstni list, 2. spričevalo zdravih očij, 3. spričevalo o cepljenju kozic.

Učence, ki prestopijo iz druge šole, morajo prinesiti seboj zadnje šolsko spričevalo.

Letos se odpis na dekliski šoli novi peti razred. Zato bo možno obdržati na šoli vse dosedanje učence, a tudi novih se bo lahko sprejemalo, posebno v prvi razred. Zaradi tega naj stariši svoje otroke pravočasno privedejo na vpisovanje. Slovenski stariši! Odgovorite svoje otroke tako, da bodo krepka podpora Vam, pa tudi slovenski domovini!

Vodstvo slovenske dekliske šole.

Birmovanje v Rihemberku. Nekateri Tržačani pojdejo v nedeljo dne 21. septembra na birmovanje v Rihemberk. Ako bi se jih zglasilo več, bi bila vožnja cenejša. Kdor želi iti, naj se oglasi pri g. Fr. Kravosu, ulica Molin piccolo 1.

Proces Chirico se ponovi. Naši čitatelji se bodo bržkone še spominjali procesa Chirico, ki se je nedavno temu vršil pred tukajšnjim porotnim sodiščem. Chirico je bil obdolžen, da je umoril svojo ženo, katero so našli mrtvo v njenem stanovanju. Chiricova soproga je imela na vratu globoko rano, katera jej je povzročila smrt. Ker je pa le 7 porotnikov priznalo Chiricovo krivdo, 5 pa ne, bil je Chirico opravičen, a policija ga je vsejedno iztirala iz naše države. Pozneje, po dovršeni razpravi, pa je prišlo na dan še več okolnosti, ki so bile jako obteževalne za Chirica. Izpraševalni sodnik dr. Barzal je na podlagi novih podatkov začel zopet preiskavo in je na podlagi rezultatov te preiskave dal pozvati italijanskega državnega pravdnika v Bari, naj proti Chiricu dvigne vnovič obtožbo. Državno pravdnštvo v Bari pa je odgovorilo na to, da italijanski zakoni ne dovoljujejo zapričet zopet proces proti komu, ki je bil radi iste stvari že jedenkrat opravičen. Vseled tega je tukajšnje sodišče razveljavilo svojočasno razsodbo por. sodišča v slučaju Chirico in je tega zopet postavilo v obtožno stanje. Ta sklep se je naznanil državnemu pravdnštvu v Bari, kateri oblasti so se dopisale tudi vse tozadevne listine. Na podlagi tega je dala tamošnja sodna oblast Chirica zapreti in pride isti pred tamošnje porotno sodišče.

Izlet v Monastero. Opozarjamo ponovno naše kmetovalce, da se bo izlet na uzorno posestvo g. barona Ritter-Zahonyja v Monastero vršil v soboto, dne 13. t. m. Odhod bo ob 6.20 uri zjutraj z južnega kolodvora. Povratek istega dne ob 4. in pol uri popoldne iz Villa Vicentina.

Dražbe premišnin. V petek, dne 12. sept. ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premišnin: trg Barriera vecchia 6 in ulica Belvedere 21a/III, hišna oprava; sv. Marija Magdalena spodnja 112, knj; ulica S. Sebastiano 3/II, hišna oprava; ulica Acquedotto 17, prodajalnična oprava in drugo; ulica Farneto 14, sveder.

Tromenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 21.2 ob 2. uri popoldne 26.2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.2 — Danes plime ob 7.9 predp. n ob 5.13 pop.; osek ob 0.29 popoldne in ob — popoldne.

Društvene vesti.

Peveci! — Odbor pevskega društva »Hajdrih« na Proseku prosi vse pevce, ki želijo sodelovati na pogrebu pokojnega Ivana viteza Nabergoja, da pridejo jutri v petek ob 9. uri popoldne v društvene prostore »Hajdrih« na Proseku.

Za bazar zavoda sv. Nikolaja so nadalje darovali:

G. Ziaka Rybaf krasnega zamorca in zavoj biškotov, g. Ana Kumerjeva 2 lepi slikani vazi, g. Ivanka Mikelič 2 stenski vazi za cvetice in 2 stenski obešali za slike, gđe. Marija N. galanterijo za papir, gđe. Marija Mavrič iz Podgrada (Istra) svilen robe in krasen košek za vizitke, gđe. Marija

Mahnič jabolko z 6 noži za desert in angeljčka za blagoslovljeno vodo, g. Katarina Štoka 5 K, g. Marica Vianek kip Matere Božje in angeljčka, gđe. Slava Godina krasno barčico z cveticami, gđe. Šere Lucija fino torto, gđe. Rozalija in Karolina Hervatin škattjo vanilijinih kolačev, gđe. Renčelj zavoj mandeljevih šnit, g. Fani Perhavec štruklje, g. A. Netka Pettarsale, g. Marija Skakovce 2 vazi, nepoznana rodoljubka taso za sladkor, gđe. Amalija Vidmar 2 st. klenici marsale, g. Jakob Perhavec 1 steklenico konjaka, gđe. Nežika Resel torto, gđe. Ivanka Ivančič šartelj in g. Grobar torto.

Presrčna hvala blagim rodoljubkam.

Javna zahvala. Podpisani odbor zavoda sv. Nikolaja šteje si v največjo dolžnost zahvaliti se našim vrlim rodoljubom in rodoljubkam, da se je slavnost otvoritve lastnega dekliskega doma tako častno završila. V prvi vrsti se zahvaljuje prečastitemu gospodu Franu Guštinu za daritev sv. maše, blagoslovljenega dekliskega doma, ter za oni krasni govor, ki je ganil poslušalce do duše. Žajim zahvaljuje se tudi preč. g. Cinku za prisostvovanje na blagoslovljenju. Nadalje slavnemu »Slovanskemu pevskemu društvu« in njegovemu predsedniku g. prof. Mandiču, ki je vedno pripravljeno sodelovati pri vsakem društvu za povzdigo istega ter se je tudi rado odzvalo naši prošnji. Hvala »Bratovščini sv. Cirila in Metodija«, ki je tako lepo prepevala pri sv. maši ter se korporativno udeležila veselice. Srčna hvala pridni »krčmarici«, gospej Kranjčevi, in poštarici gđe. Stanonik, ter vsem rodoljubom, ki so pomagali pri blagajni. Saj takih moči nam je bilo treba.

Presrčna hvala bodi izrečena vsem darovalkam in darovalcem ter vsem, ki so na katerikoli način pripomogli do tega slavlja, ter tako dali podlago novi trdjavji, ki se bo smela zanesati, a tudi po svoji moči vračati naklonjenost in požrtvovalnost slavnega občinstva.

Za odbor:

Marija Škrinjar, voditeljica.

Zavarovalnica za govejo živino na Opčinah bo imela v nedeljo dne 14. t. m. javno tombolo temu društvu na korist. Začetek točno ob 4¹/₂ uri popoldne. Tombola se bo vršila v prostorih, ali na dvorišču konsumnega društva, nasproti gostilne »pri Mičelu«.

Dobitki bodo: I. terno: kmetijsko orodje, II. činkvina: zavoj kotenine, III. prva tombola: junica in IV. druga tombola: čistilen stroj za žito.

Po tomboli bo ples. Svirala bo škedenjska godba. Za vsaki plesni komad se bo plačevalo po 20 st.

Želeti je velike udeležbe, ker zavarovalnica mnogo trpi radi obilih slučajev bolezn in nezgod.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Nablrežine nam pišejo: Dne 4. t. m. je bil tukaj javen shod socijalnih demokratov in sicer na dvorišču I. Tanceta. Govornik je bil gospod Kopač.

S tem dnevom je namreč potekla pogodba, sklenjena med delavci in delodajalci po lanjskem ponesrečenem štrajku. Namen shodu je bil, da g. Kopač »pouči« klesarske delavce, kako naj v prihodnje postopajo. Govornik je priznaval — če tudi ne rad — da klesarska obrt v Nablrežini propada. Vzroka temu pa ni hotel navesti, ker bi bil s tem zadel le samega sebe! Marveč je vso krivdo zvrčal le na delodajalce in je ob zaključku predlagal resolucijo, oziroma predlog, da se pogodba zopet predloži delodajalcem v pritrjenje za neokločen čas. Po 4-kratnem predlaganju te resolucije je je konstatiralo, da je vsprejeta. G. Kopač je bil v nemali zadregi, ko se delavske roke le niso hotele dvigniti na prvo besedo kakor ob lenskem štrajku, ko je šlo vse gladko kakor po loju. Gospod Kopač je menil potem, naj bi se mali obrtniki pridružili socijalno demokratični stranki. Vse stranke, je rekel, obetajo, da rešijo malega obrtnika in kmetsa, ali dosedaj da ju ni rešila še nobena stranka.

Mi pa si dovoljujemo vprašanje, do gospoda Kopača, kako neki hoče socijalno demokratična stranka rešiti malega obrtnika in kmetsa?! To bi nas jako zanimalo. Ali g. Kopač ni prišel do tega, da bi nam to pojasnil. Pač pa je — kakor navadno — govoril o slovenski buržoaziji in nam je pripovedoval, da Slovenci smo ubožen narod in že radi tega da bi se morali pridružiti

socijalno demokratični stranki, če hočemo priti do svojih narodnih pravic. Edino socijalno demokratična stranka da more doseči to.

Ali tudi tu je, izrekaš trditve, g. Kopač pozabil na pojasnilo: kako hoče socijalno demokratična stranka to doseči?! Pač pa je g. Kopač storil potem malce drzen skok do nove trditve, češ: socijalno demokratična stranka v Trstu je sedaj tako silna, da bi kakov Hort's ali Rybaf, ako bosta o prihodnjih volitvah kandidirala v V. kuriji, ne dobila niti po — 20 glasov!

Torej po besedah g. Kopača je socijalno demokratična stranka zmožna rešiti vse: delavca, kmetsa, malega obrtnika in — Slovence sploh. Ostala bi torej le peščica slovenskih kapitalistov in buržoazije, druga bo vse »rešeno«. To bomo imeli lepo življenje. Začetek tej veliki rešilni akciji pa mora biti (to se umeje) v naši Nablrežini, kjer je g. Kopač zastavil svoje delovanje...!

Ali — ali! Dejstva ne govore za gospoda Kopača. — Kaj je bila Nablrežina še pred letom dni, ko so jo socijalni demokratje najlepše začeli reševati, in kaj je danes: to je uprav grozen razloček. Prej je delalo tu kakih 1200 delavcev, sedaj pa, da ali ne, 400!! In to število se še vedno manjša! Veče delavnice so skoro že vse zaprte. Gospod Kopač se tolaži, češ, gospodarji delajo to, le v ta namen, da bi ostrašili delavce. Bodočnost pokaže, kako je gospod Kopač računel in ali se ni — zaračunal! In ali nimajo oni Nablrežinci prav, ki menijo, da je gospod Kopač Nablrežino — razkopal.

E, čas bi bil, da bi se nehali le z besedami »reševati« Nablrežino in da bi se začelo zaresno delati na to, da se naša obrt reši pogube in žnjo blagostanje vse občine.

× Iz Plavlj pri Kopru nam pišejo: Dne 23. avgusta t. l. smo imeli pri nas ples, takozvano »šagro«. Ali naši pametnejši fantje niso hoteli imeti te »šagre«. (Jaz n. pr. nimam sicer nič proti plesu samemu, ali mora biti spodoben, mora biti to pošteno veselje). Ali nekateri krčmarji so pregovorili nekaj fantov, naj pride ta »ballo«; to so prav tisti krčmarji, ki so zasmejovali naše narodne veselice in ki o taki priliki niso pazili na točno in dostojno potrežbo, ampak so pazili — na — se!

Tudi »banda« je bila primerna »šagri«; tem bolj nas je peklo, da je ta desorganizirana »banda« svirala, oziroma onečesčala tudi našo himno »Napreje, porabivši jo za — poskočno polko, in tako, da niso vedeli, kje so začeli in kje nehali. Kar sram nas je bilo gledati to. Opozarjamo torej vse naše zavednejše poštenjše godce, da naj ne svirajo naše himne na plesih, ampak le ob resnih dostojanstvenih nastopih.

Vesti iz Kranjske.

* Slavnost »Lire« v Kamniku minole nedelje se je izvršila sijajno. Društvo je namreč praznovalo svojo dvajsetletnico. Predpoludne je bil obhod po mestu, izročanje trakov častitljivi zastavi in sv. maše. Vsa Kamnik je bil v zastavah. Popoldne je bil koncert na vrtu Fischerjevega hotela, na katerem so sodelovala pevska društva »Lira«, »Slavec« in »Ljubljana«. Zastopani sti bili hrvatski pevski društvi »Kolo« in »Sloga«. — Konečno so pevska društva skupno zapela »Zrinjsko Frankopanko«. Ob 8. uri je spremila »Lira« z godbo in bakljami izletnike na kolodvor, kjer so odhajajoča društva zapela pred odhodom »Le, a naša domovina« in »Slovenec Hrvat«. Z gromovitimi »Živio«-klici poslavljali so se izletniki od prijaznega Kamnika in pevskega društva »Lira«.

* Toča. Minole sobote je pobila toča po raznih krajih Kranjske, kakor n. pr. okolo Begunj pri Cerkuici, v okolici Rudnika (kakor orehi debela) in v okolici Janč. Povsodi je napravila toča veliko škodo na poljskih pridelkih.

* Zaseben zavod za deklice na Krškem. S šolskim letom 1902—1903. se otvori v Krškem zaseben zavod za deklice, v katerem se bodo poučevali predmeti za 6., 7. in 8. šolsko leto. Potrebna pojasnila daje g. dr. Tomaž Romih, meščanski učitelj v Krškem.

»Sl. Narod« se nadeja, da se iz tega zavoda vendar enkrat izcimi meščanska šola za deklice.

Vesti iz Štajerske.

— Hitro se je naveličala moža. Pri St. Lorencu je bila aretirana 20 letna po-

sestnikova žena Marija Bizjak iz Morave pri Sv. Križu, ko se je mudila pri svoji teti. Dolže jo, da je hotela z arzenikom zastrepiti svojega moža, s katerim je še le nekaj mesecev poročena.

— Pevsko slavje v Ptujju minole nedelje je bilo impozantno in se je izvršilo ob ogromni udeležbi. Sodelovalo je več pevskih društev. Bilo je torej to pravo narodno slavje. Med udeležniki je bilo ves dan veliko navdušenje. Ker so se ptujski Nemci mirno vedli, a od naše strani ni navade, da bi izzivali, se je vse slavje izvršilo brez vsake neprilike.

Brzojavna poročila.

Deželnozbornske volitve na Moravskem. BRNO 11. (B.) Namestnik je že razpisal nove volitve za deželni zbor. Določeni so nastopni dnevi: Za volilne skupine kmečkih občin dan 16. oktobra; za volilne okraje mest ter trgovinskih in obrtnih zbornic Brno in Olomuc dan 20. oktobra; za obe volilni skupini v celoposestva dan 23. oktobra.

Cesar na vojaških vajah.

DUNAJ 11. (B.) Cesar je v spremstvu generalnih adjutantov Paara in Bilfasa ter z ostalim spremstvom odpotoval ob 11. uri in pol popoldne na vojaške vaje v Sasvar. Nemški prestolonaslednik je došel ob 10. uri v Oderberg, kjer so se mu pridružili pridodeljeni mu častniki ter je z avstrijskim dvornim vlakom nadaljeval vožnjo v Sasvar.

Ruski car na vojaških vajah.

PETROGRAD 10. (B.) Car, veliki knez prestolonaslednik in veliki knez Nikolaj Nikolajevič so danes odpotovali v Kursk na vojaške vaje.

Godokt na Španjskem.

BARCELONA 11. (B.) Oblasti so predložile ministru za notranje stvari prošnjo, naj obsedno stanje ostane. Tukaj se pričakuje vojakov in orožnikov v pomoženje. Zidarji delajo na nekaterih stavbiščih.

30.000 kron znaša glavni dobiček »Olovske razstavne loterije«. Opozarjamo naše cenjene čitatele, da se bo vršilo srečanje nepreklicno dne 25. septembra 1902. in da se v gotovini izplačajo vsi dobitki z 10% odbitkom.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 X Svoji k svojim! X
 X ZALOGA X
 X pohištva X
 X dobro poznane X
 X tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) X
 X vpisana zadruga z omejenim poročtvom X
 X prej Anton Černigoj X
 X Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) X
 X št. 1. hiša Marenzi. X
 X Največja tovarna pohištva primorske dežele. X
 X Solidarnost z jamčena, kajti les se osuši X
 X v to nalašč pripravljenih prostorih s tem X
 X peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo X
 X derna sestav. Konkurenčne cene. X
 X Album pohištva brezplačno. X
 X XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Proti kašlju, grlobolu, hripavosti, kataru. upadanju glasu, itd. itd. zahtevajte vedno Prendinijeve pastilje. Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednih, učiteljih itd. Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi. Skatljica stane 60 stotink.

Aleksander Levi Minzi Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst. TRST TOVARNA: Via Tesa, vogal Via Limitassa ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) In Via Riberge št. 21 Telefon št. 670. Velik izbo: tapcarji, tical in slik. Izvršajo naročbe tudi po posebnih načrtih. Gene brez konkurence. ILUSTRIRANI ČENIKI IZSTAVI IN PRANCO Predmeti postavitvijo se na pa. obrod a" železnice rano.

V najem se odda
lepa meblirana soba

s prostim uhodom

ulica Belvedere št. 55 A, I. n., vrata 7.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. — Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovs, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 $\frac{1}{2}$ %	30-dnevni odkaz 2 $\frac{1}{2}$ %
30- " " 3 $\frac{1}{2}$ %	3-mesečni " 2 $\frac{1}{2}$ %
	6- " " 2 $\frac{1}{2}$ %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 $\frac{1}{2}$ % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Troj v Bečo kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnohrad, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 $\frac{1}{2}$ % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

J. mčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da sre brni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezervi društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.316-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premianju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (B)	243.331-8
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnic. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Nova prodajalnica usnja

Podpisani javlja slavnemu občinstvu — v prvi vrsti pa čevljarjem v mestu, okolici in na deželi, da je odprl v ulici Arcata št. 4 novo prodajalnico vsakovrstnega usnja kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov po zmernih cenah.

Udani

Tavčar Josip.

43-leten penzioniran drž. uslužbenec

išče primerne službe. — Več se izve v našem uredništvu.

Mlinar

si išče službo in vsprejme eventuelno tudi mlin v najem. Naslov se izve v našem upravnistvu.

Odbor političnega društva „Edinost“ naznanja svojim členom pretužno vest, da je ustanovitelj in mnogoletni predsednik tega društva, gospod

Ivan Nabergoj

vitez Fran Josipovega reda

po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v petek ob 10. in pol uri zjutraj iz hiše žalosti na Proseku.

TRST, dne 10. septembra 1902.

Stavbinsko podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarsko orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delalnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarska dela kakor: kompletna okna za cele stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in družega pohištva v vseh zlogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaska dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

Ulica Carintia 12. — Telefon 870.

sprejemamo naročila

vsakovrstnih tiskovin.

TISKARNA „EDINOST“

Trgovina z železnino „MERKUR“
PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebjev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za objanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljša umetno gnojilo.

Rogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Cene nizke.

Cene nizke.

Srečkanje
nepreklicno
25. septembra 1902.

Glavni dobiček
kron **30.000** kron

Olmuške rastavne srečke
po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.o, Mercurio
Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiff-
mann, Josip Zoldan v Trstu.

Vsi dobitki se od prodajalcev izplačajo z 10% odbitkom v gotovini.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljša in trpežna pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na dežel: v mislu gesla: **Svoj! k svojim!**

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“
tvrčke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani II) — BARKOVLJE (zraven pokopališča)

Izvršuje vsakovrstna in najfinejša ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v Narodnem domu v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).
Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obilne naročbe udani

Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

Velikanski izbor
raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolice, stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Spoštovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo

cikorijo.